

2013-07-12

Diarienummer: 12LI7446

Regelrådet

2013 -07- 15

Dnr. ~~N.2008.05/2013/306~~

Enl. sändlista

Remiss avseende föreskrifter till skydd för sociala intressen avseende sådana lotterier som avses i 21 a § lotterilagen (1994:1000) samt därtill hörande konsekvensutredning

Lotteriinspektionen avser att utfärda nya föreskrifter till skydd för sociala intressen avseende sådana lotterier som avses i 21 a § lotterilagen (1994:1000). Den föreslagna regleringen avser att minimera eventuella sociala skadeverkningar av verksamheten.

Skriftliga synpunkter ska vara Lotteriinspektionen tillhanda senast **den 9 september 2013**.

Johan Röhr
chefsjurist

Bilagor: Sändlista och förslag till föreskrifter med konsekvensutredning

1998

1999

2000

2013-07-12

Diarienummer: 12LI7446

Sändlista

A-lotterierna AB
113 94 Stockholm

AB Svenska Spel
Norra Hansegratan 17
621 80 Visby

AB Trav och Galopp
Hästsportens Hus
161 89 Stockholm

Datainspektionen
Box 8114
104 20 Stockholm

Folkspel
Box 313
431 24 Mölndal

IOGT-NTO/Miljonlotteriet
Metallvägen 4
435 83 Mölnlycke

Konsumentverket
Box 48
651 02 Karlstad

Regelrådet
Kv. Garnisonen
103 33 Stockholm

Riksidrottsförbundet
Idrottens Hus
114 73 Stockholm

SPER
Galoppvägen 12
746 39 Bålsta

Spelberoendes riksförbund
Masthuggsliden 4
413 18 GÖTEBORG

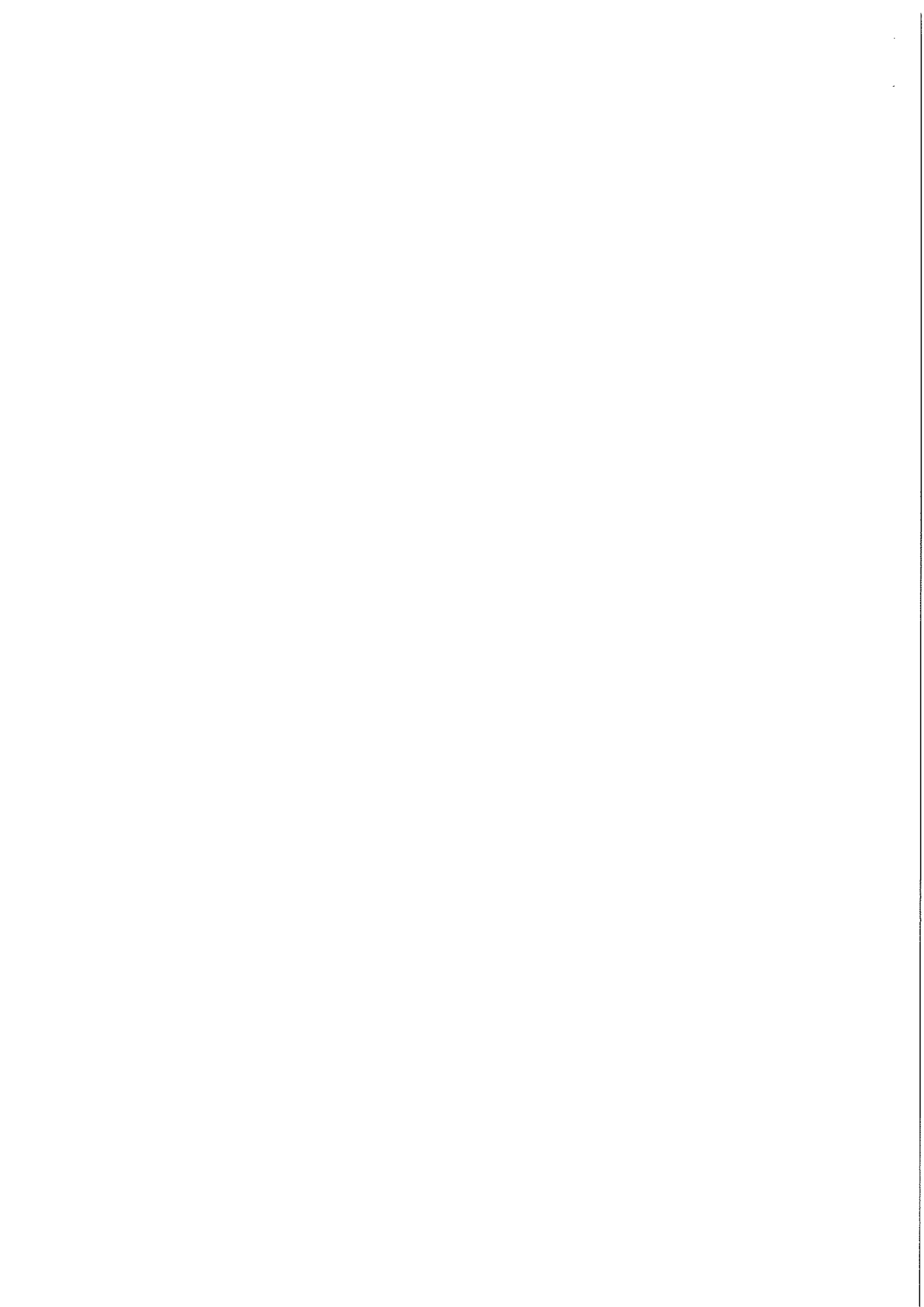
Statens Folkhälsoinstitut
831 40 Östersund

Stödlinjen för spelare och anhöriga/
FORUM, forskningscentrum för
psykosocial hälsa
Danderyds sjukhus, Hus 40, plan 1
182 87 Danderyd

Sustainable Interaction Sweden AB
Klankliden 2
915 96 Flarken

Svenska Postkodföreningen
Box 193
101 23 Stockholm

Sveriges Bingoarrangörers
Centralorganisation
Box 182
651 05 Karlstad

Lotteriinspektionens föreskrifter till
skydd för sociala intressen avseende
sådana lotterier som avses i 21 a §
lotterilagen (1994:1000)samt därtill
hörande konsekvensutredning

Innehållsförteckning

Förslaget.....	3
Allmänt.....	3
Föreslagen lydelse.....	3
Tillämpningsområde.....	3
Definitioner.....	4
Registrering och spelarkonto.....	4
Information till deltagaren.....	5
Marknadsföring av lotteriet.....	6
Kundtjänst.....	7
Utbildning.....	7
Övervakning.....	8
Information till Lotteriinspektionen.....	8
Övergångsregler.....	8
Bakgrund.....	9
Motiv till föreslagen lydelse.....	9
Kommentar till den föreslagna lydelsen.....	9
Krav på registrering m.m. 5—9 §§.....	9
Information till deltagaren 10—14 §§.....	10
Marknadsföring 14--16 §§.....	11
Krav på kundtjänst 17 §.....	12
Utbildning 18--20 §§.....	12
Övervakning 21-22 §§.....	12
Information till Lotteriinspektionen 23 §.....	13
Övergångsregler.....	13
Konsekvenser.....	14
Tillståndsprövning m.m.....	14
Bieffekter.....	14
Berörda.....	15
Kostnader med anledning av förslaget.....	15
Nya krav.....	15
Viss utformning av tillståndshavarens hemsida.....	15
Kundtjänst.....	16
Utbildning.....	16
Bedömning.....	16
Kontaktpersoner.....	17

Förslaget

Allmänt

I dag förmedlas i princip alla lotterier, eller delar av dessa, med hjälp av elektromagnetiska vågor (bl.a. Internet och mobiltelefoni). De föreslagna föreskrifterna utgör krav på tillståndshavare till skydd för sociala intressen rörande dessa lotterier.

Förslaget riktar sig till anordnare av tillståndspliktiga lotterier som förmedlas med hjälp av elektromagnetiska vågor. Tillstånd till sådana lotterier kan enligt 21 b § lotterilagen (1994:1000) endast ges till sådan sammanslutning som avses i 15 § nämnda lag, dvs. i princip endast till ideella föreningar som bedriver allmännyttig verksamhet.

Även det statliga bolaget AB Svenska Spel och det statligt styrda bolaget AB Trav och Galopp anordnar lotterier som förmedlas med hjälp av elektromagnetiska vågor. Av dessa bolags regeringstillstånd framgår att bolagen vid anordnandet och förmedlingen av vad och lotterier med hjälp av elektromagnetiska vågor ska följa de föreskrifter och villkor som Lotteriinspektionen meddelar.

Enligt förslaget undantas från tillämpningsområdet, såsom i Lotteriinspektionens övriga föreskrifter gällande lotterier som förmedlas med elektromagnetiska vågor, lotterier där värdet av högsta vinsten uppgår till högst 1/60 prisbasbelopp, dvs. högst 753 kronor enligt basbelopp gällande för år 2013 och vinsterna bara utgörs av varor eller tjänster.

Föreslagen lydelse

Förslag till Lotteriinspektionens föreskrifter till skydd för sociala intressen avseende sådana lotterier som avses i 21 a § lotterilagen (1994:1000).

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser till skydd för sociala intressen avseende sådana lotterier som avses i 21 a § lotterilagen (1994:1000).

Föreskrifterna tillämpas inte på lotterier där värdet av högsta vinsten uppgår till högst 1/60 prisbasbelopp och vinsterna bara utgörs av varor eller tjänster.

Föreligger särskilda skäl kan Lotteriinspektionen även i andra fall än vad som anges i andra stycket besluta om undantag från föreskrifterna.

Definitioner

2 § I denna förordning avses med

Tillståndshavare	den som har tillstånd att anordna lotteri enligt 21 b § lotterilagen (1994:1000).
Tillförlitlig tredje man	den som till följd av avtal har säkerställt identiteten hos den som vill spela eller någon som har tillgång till ett register innehållande namn, adress och personnummer eller annat identifieringsnummer avseende personer med hemvist i Sverige.
Prisbasbelopp	prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken.
Servicebolag	den som sköter den dagliga driften av lotteriet.
Användarvillkor	de villkor tillståndshavaren tillämpar avseende den som vill delta i lotteriet.
Spelregler	de särskilda regler som tillståndshavaren tillämpar avseende respektive spelform denne erbjuder.

Registrering och spelarkonto

3 § Tillståndshavaren ska registrera den som vill delta i lotteriet. Deltagande i lotteriet får inte medges innan deltagaren accepterat användarvillkor och spelregler.

4 § Registret ska innehålla uppgift om deltagarens namn, adress och personnummer eller annat identifieringsnummer samt att deltagaren accepterat användarvillkor och spelregler.

5 § Innan deltagande i lotteriet medges ska kontroll ske av att förutsättningarna i 11 § lotteriförordningen (1994:1451) är uppfyllda och att geografiska begränsningar för tillståndet iakttas. Att den som vill delta har fyllt 18 år och vilken adress denne har, ska kontrolleras med tillförlitlig tredje man. Senast inom 72 timmar ska en bekräftelse av registreringen ha skickats till den adress kontrollen utvisat.

Kontroll med tredje man enligt första stycket behöver inte ske om den som vill delta i lotteriet befinner sig på samma plats som tillståndshavaren eller dennes ombud och det då kan säkerställas att deltagaren uppfyller kraven för att få delta i lotteriet.

6 § Den som vill delta i lotteriet ska efter registrering tilldelas ett spelkonto för hantering av insatser och vinster i lotteriet. Deltagare i lotteriet får inte ges flera spelkonton. Endast fysiska personer får inneha

spelkonto. Alla ekonomiska transaktioner till och från spelkontot ska registreras.

Spel får inte medges om tillräckliga medel saknas på spelkontot.

7 § Deltagaren ska aktivt ange och bekräfta sin insats.

8 § Deltagare i lotteriet ska erbjudas möjlighet att stänga av sig från vidare spel under viss tid, dock minst 24 timmar eller tills vidare.

Avstängning tills vidare får hävas först efter 12 månader.

Deltagare i lotteriet ska även erbjudas möjlighet att begränsa sin speltid, insatser och insättningar till spelkontot under viss tid. Om deltagaren vill ändra gjord begränsning ska ändringen gälla omedelbart om ändringen avser sänkning eller tidigast efter 72 timmar om ändringen avser höjning. Har gränsen för insättningar nåtts av deltagaren i lotteriet får nya medel tillföras deltagarens konto först efter 72 timmar.

9 § Tillståndshavaren ska på sin webbplats erbjuda ett verktyg (självtest) för att deltagaren ska kunna bedöma sitt spelbeteende. Verktöget ska placeras väl synligt och vara åtkomligt från alla sidor på webbplatsen.

Information till deltagaren

10 § Följande information ska ges till deltagare i lotteriet;

- a) tillståndshavarens namn, organisationsnummer, telefon och e-postadress,
- b) för det fall Lotteriinspektionen inte meddelat särskilt undantag, att personer under 18 år inte får delta i spelen och hur kontroll av detta görs,
- c) riskerna förknippade med spel om pengar,
- d) telefonnumret till stödlinjen samt hänvisa till vart spelaren kan få hjälp med problemspelande,
- e) vem som gett tillståndet,
- f) tillsynsmyndighet samt eventuell kontrollant,
- g) lottpris, insats eller motsvarande
- h) eventuella övriga kostnader för deltagande,
- i) vinstplan,
- j) vinstandel i procent,
- k) i förekommande fall antal lotter eller liknande,
- l) tillståndstid,
- m) tid och sätt för offentliggörande av dragningsresultat, samt dag för eventuell fördelningsdragning i efterhandsdragna lotterier,
- n) lotteriets förmånstagare, samt
- o) spelregler och användarvillkor.

Ges vinsten inte ut omedelbart ska deltagaren i lotteriet även ges

information om tid och sätt för vinstutlämning samt om sista vinstutlämningsdag.

Uppgifter om servicebolag får anges endast om det behövs för att deltagaren i lotteriet ska kunna tillvarata sin rätt. I sådant fall får uppgifterna inte ges en sådan placering eller utformning att det kan ge intryck av att servicebolaget är den som har tillstånd att anordna lotteri enligt 21 b § lotterilagen (1994:1000).

11 § Den information som anges i 10 § ska vara åtkomlig från alla webbsidor på tillståndshavarens webbplats.

Den information som anges i 10 § första stycket a, b och d ska finnas på första webbsidan av webbplatsen, liksom Lotteriinspektionens logotyp med länk till myndighetens webbplats.

12 § Innan deltagande i lotteriet medges ska deltagarna informeras om de särskilda risker som spelet kan medföra. I samband med köp ska sådan information samt information om möjlighet till begränsning av deltagande i lotteriet enligt 8 § finnas tillgänglig.

13 § Vid varje köp ska deltagaren erhålla information om saldot på spelkontot.

Genom sitt spelkonto ska deltagaren för de senaste tre månaderna ha tillgång till de lotterier/spel denne deltagit i samt insatser och vinster i dessa.

Tillståndshavaren ska på begäran skyndsamt tillhandahålla deltagaren information om kontohistorik under tillståndstiden utöver vad som anges i andra stycket.

Marknadsföring av lotteriet

14 § Av lotter eller motsvarande, informationsmaterial, reklam och liknande för lotteriet ska framgå vem som är tillståndshavare, åldersgräns för deltagande i lotteriet samt tillstånds- och tillsynsmyndighet.

Uppgifter om servicebolag får anges endast om det behövs för att den som deltar i lotteriet ska kunna tillvarata sin rätt. I sådant fall får uppgifterna inte ges en sådan placering eller utformning att det kan ge intryck av att servicebolaget är tillståndshavare.

15 § Tillståndshavaren ska erbjuda deltagare i lotteriet en möjlighet tacka nej till direktadresserad marknadsföring.

Marknadsföring får inte riktas direkt till deltagare som har stängt av sig på egen begäran eller blivit avstängda av tillståndshavaren.

Marknadsföring får endast riktas direkt till deltagare som sagt upp sitt konto om deltagaren i samband med uppsägningen, eller därefter, aktivt godkänt det.

16 § Tillståndshavaren får inte erbjuda pengar eller motsvarande för deltagande i lotteriet.

Inte heller får tillståndshavaren låta någon delta i lotteriet utan insats eller till reducerad insats.

Andra stycket gäller inte om värdet av erbjudandet understiger 1/600 prisbasbelopp.

Kundtjänst

17 § Tillståndshavaren ska ha rutiner och bemanning för hantering av klagomål och andra frågor rörande lotteriet.

Utbildning

18 § Tillståndshavaren ska kontinuerligt utbilda ledning och personal, såväl egen som extern, som arbetar med marknadsföring, spelövervakning, försäljning och kundtjänst. Utbildningen ska syfta till att skapa medvetenhet och förståelse för riskerna med spel och vilka faktorer som påverkar deltagarens spelbeteende.

Utbildningen enligt första stycket ska innehålla följande moment;

- a) relevant lagstiftning, kännetecken och symptom på spelmissbruk,
- b) prevalensen för spelmissbruk i den allmänna populationen,
- c) relationen mellan spelmissbruk och annat missbruk,
- d) betydelsen av lotteriets utformning för frågan om spelmissbruk,
- e) effekten av spelmissbruk för spelare, anhöriga och samhälle,
- f) identifiering av sårbara grupper samt
- g) vilka befintliga stöd- och vårdformer som finns.

Den hos tillståndshavaren som har till uppgift att föra direkta samtal med lotteriets deltagare i spelansvarsfrågor ska ha en särskild utbildning för detta, eller jämförbar dokumenterad erfarenhet av sådana samtal.

19 § Det ankommer på tillståndshavaren att besluta om och i så fall vilken modell för kontakt (interventionsteknik) som ska användas i de fall spelmissbruk identifierats eller misstänks.

20 § Utbildning enligt 18 § ska baseras på aktuell kunskap och forskning samt vara föremål för återkommande utvärdering och fortbildning. Tillståndshavaren ska tillse att utbildning har genomförts inom tre månader från det att anställning eller uppdrag hos tillståndshavaren påbörjades. Utbildningen ska upprepas senast vart tredje år.

Tillståndshavaren ska föra en förteckning över den personal som genomgått utbildning enligt 18 §.

Övervakning

21 § Det ska finnas rutiner för att upptäcka förekomsten av fusk, otillåtet samarbete mellan deltagare och försök till otillåtet samarbete mellan deltagare och andra överträdelse av användarvillkoren och spelreglerna.

Det ska vara möjligt för deltagare i lotteriet att omedelbart kunna rapportera fusk, otillåtet samarbete mellan deltagare och försök till otillåtet samarbete mellan deltagare och andra överträdelse av användarvillkoren och spelreglerna.

22 § Det ska finnas rutiner för att upptäcka och motverka spel som grundar sig på manipulation av de händelser tillståndshavaren erbjuder spel på.

Information till Lotteriinspektionen

23 § Tillståndshavaren ska månadsvis rapportera lotteriets omsättning, vinstutbetalningar, antal spelkonton, incidenter, marknadsföringsplaner och förändringar i lotteriet i förhållande till vad som gällde vid tiden för ansökan.

Tillståndshavaren ska omedelbart rapportera

- a) incidenter som påverkat spelet,
- b) ändringar av användarvillkor, och
- c) ändringar av spelregler.

Övergångsregler

Den som vid ikraftträdandet genomgått utbildning som motsvarar den som avses i 18 § ska genomgå ny sådan utbildning senast tre år från ikraftträdandet.

Denna författning träder i kraft den 1 april 2014.

Bakgrund

Motiv till föreslagen lydelse

Enligt 4 b § lotteriförordningen (1994:1451) får Lotteriinspektionen bl.a. meddela föreskrifter till skydd för sociala skyddsintressen avseende lotterier som förmedlas med hjälp av elektromagnetiska vågor.

Viktiga utgångspunkter för den svenska regleringen på spelmarknaden är bl.a. sociala skyddshänsyn, konsumentintressen och risken för bedrägerier. En stor del av den nu föreslagna regleringen har tidigare beslutats i form av riktlinjevillkor av Lotteriinspektionens styrelse. Dessa riktlinjer har sedan tillämpas vid tillståndsgivningen och legat till grund för de villkor som meddelats tillståndshavaren.

I syfte att styra upp regleringen, minska den administrativa bördan och förenkla har Lotteriinspektionen under 2012 arbetat med en översyn av de riktlinjevillkor som tillämpas. Denna översyn har bl.a. lett till att en stor del av nu gällande riktlinjevillkor, i viss justerad form, föreslås bli generella föreskrifter.

Den föreslagna regleringen avser att minimera eventuella sociala skadeverkningar av verksamheten. Med hänsyn härtill ska regleringen vara bindande. Regleringen utgör en miniminivå och är till sin form generell.

Kommentar till den föreslagna lydelsen

Krav på registrering m.m. 5—9 §§

5 §

Paragrafen är i princip oförändrat från nuvarande riktlinjevillkor. Tiden för utskick av bekräftelse varierar dock idag och avseende AB Svenska Spels kunder ska detta ske samma dag medans övriga (de som har tillstånd enligt 21 a § och AB Trav och Galopp) har en vecka på sig. Enligt förslaget ändras detta en gemensam standard om 72 timmar. Detta torde medföra viss fördyrning på grund av mindre antal gemensamma utskick, men utgör en rimlig kompromiss. Som nämnts är det frågan om minimikrav så vill tillståndshavaren ha en kortare tid går detta bra.

6 §

Regleringen i första och andra stycket är i stort ny. Andra stycket finns idag som villkor för AB Svenska Spels online-poker. Det är generellt ett rimligt förtydligande av lotterilagens kreditförbud.

7 §

Regleringen är från AB Svenska Spels villkor avseende online-poker och bör enligt Lotteriinspektionens mening gälla för alla spelformer. I stället för att ange insatsen i kronor är det möjligt att ange antal lotter om detta är mer naturligt i fråga för lotteri-/spelformen.

8 §

Regleringen i första stycket kommer från nu gällande riktivillkor och har justerats på så sätt att tidsgränsen har sänkts till 24 timmar i stället för nuvarande 72 timmar. Regleringen i andra stycket kommer också från nu gällande riktlinjevillkor med någon språklig justering. Sista mening i stycket är ny och reglerar tidsgränsen när tillståndshavaren kan tillåta spelaren att föra över pengar till sitt spelkonto efter att denne nått den självpåtagna begränsningen enligt första stycket.

9 §

Kravet är nytt. Det är rimligt att kräva tillståndshavaren erbjuder spelaren ett enklare verktyg för att denne själv ska kunna bedöma sitt spelbeteende. Lämpligen bör testet medföra att spelaren får information om att denne har ett ”riskfritt”, tveksamt eller ett farligt beteende ur spelberoendesynpunkt.

Information till deltagaren 10—14 §§

10 §

Kraven i första och andra styckena kommer från nu gällande riktlinjevillkor med någon språklig justering. En nyhet är kravet i punkten d som anger att telefonnumret till stödlinjen för spelare och anhöriga ska anges och att hänvisning till vart man kan få hjälp med problemspelande ska finnas.

Grundläggande bestämmelser om åldersgräns för deltagande i nu aktuella lotterier i 11 § lotteriförordningen (1994:1092). Av dessa regler framgår att Lotteriinspektionen kan meddela undantag från åldergräns om särskilda skäl föreligger.

Exempel på övriga kostnader i punkten är provision för pokerspel (rake), sms-avgift och telefonkostnad.

11 §

Första stycket anger vad som ska finnas på första sidan på tillståndshavarens webbplats. I övrigt har bestämmelserna hämtats från

bl.a. dansk reglering och utformningen av flertalet av de webbplatser som erbjuder spel på den svenska marknaden.

12 §

Paragrafen innehåller enbart krav på att informationen finns tillgänglig. Detta kan ske genom länkning.

13 §

Förslaget avser att öka medvetenheten avseende de ekonomiska konsekvenserna för den som spelar. Tanken är inte att kravet i tredje stycket ska gälla den som avslutat sitt konto varför ordet deltagaren använts. Vad gäller hur långt tillbaka tillståndshavaren ska tillhandahålla kontohistorik saknas stöd för att ålägga tillståndshavaren att spara uppgifter efter att lotteriet slutredovisat. Inget hindrar dock att tillståndshavaren självmant sparar uppgifterna så länge deltagaren är kund. Här erinras om att personuppgifter inte bör sparas längre än de behövs.

Marknadsföring 14--16 §§

14 §

Regleringen innehåller inga nyheter utöver vad som följer av nu gällande riktlinjevillkor.

15 §

Regleringen rör marknadsföring till riktar sig direkt mot vissa deltagare i lotteriet och får anses vara i linje med vad som kan anses utgöra otillbörlig marknadsföring enligt marknadsföringslagen (2008:486). Reglering gäller inte all marknadsföring utan enbart den som riktar sig mot den som är kund i lotteriet.

16 §

Regleringen är i princip ny. Vissa motsvarande regler återfinns idag i AB Svenska Spel villkor för online-poker. Ett syfte med lotteriregleringen är att överskottet ska tillfalla allmännyttig verksamhet. Ett annat syfte är att regleringen ska ge ett skydd mot de sociala skadeverkningarna av spel om pengar. Utgångspunkten är därför i första och andra styckena att stoppa tillståndshavarnas möjligheter till olika ekonomiska incitament för att få deltagaren att spela. Samtidigt erbjuds sådana incitament av de spelanordnare som saknar tillstånd i Sverige men ändå erbjuder spel här. Att helt undanta möjligheten till olika ekonomiska incitament kan därför medföra mer skada än nytta genom att deltagarna väljer utländska alternativ. Sättet och summan för vilka ekonomiska incitament

tillståndshavaren kan erbjuda bör dock begränsas vilket sker i förslagets tredje stycke.

Krav på kundtjänst 17 §

17 §

Regleringen är ny, förutom vad som gällt enligt villkor för AB Svenska Spels online-poker. Även fortsättningsvis kommer de närmare kraven att regleras genom villkor med hänsyn till behovet i det enskilda lotteriet.

Utbildning 18--20 §§

18 §

Regleringen är ny och har hämtats från amerikanska och australiensiska delstaters krav på innehåll i spelansvarsutbildning samt utbildningspunkter inspektionen anser självklara.

Lotteriinspektionen har valt att i den föreslagna regleringen inte specificera någon särskild tid för varje utbildningsmoment. Detta för att tillståndshavaren själv ska kunna anpassa utbildningens längd och fokus efter de lotterier denne anordnar. Tanken är att utbildningstiden i normalfallet bör vara en till två dagar (8-16 timmar).

Andra stycket avses exempelvis utbildning i hur man tar "svåra" samtal eller annan liknande utbildning om hantering av svåra situationer vid det personliga mötet.

19 §

Tillståndshavaren ska upprätta rutiner för hur dialog ska föras med de spelare som identifierats vara i riskzonen.

20 §

Det är viktigt att det inte går alltför lång tid från det att nyanställda börjar tills de erhåller utbildning. Utbildning är färskvara varför utbildningen ska upprepas. För att underlätta tillsynen ska tillståndshavaren föra en förteckning över den personal som genomgått utbildning.

Övervakning 21-22 §§

21 §

Kraven i paragrafen gäller idag för AB Svenska Spels online-poker. Det är dock rimligt att detta gäller alla lotteri-/spelformer. Ordet bedrägeri i villkoren har bytts mot ordet fusk för att inte leda tankarna till en straffrättslig bedömning som det ankommer på andra rättsvårdande myndigheter att göra.

22 §

Kravet i paragrafen nytt och är i linje med Europarådets arbete mot matchfixning. Det är rimligt att detta gäller alla lotteri-/spelformer.

Information till Lotteriinspektionen 23 §

Regleringen i första stycket är från Lotteriinspektionens riktlinjevillkor med någon språklig justering. I dagens villkor varierar rapporteringstiden (en till tre månader). Inspektionen har dock gjort bedömningen att rapportering över lag bör ske månadsvis. Mot bakgrund av konsumentskyddet är det även rimligt att inspektionen erhåller information om ändringar av användarvillkor och spelregler.

Grundläggande bestämmelser om skyldigheten att lämna uppgifter på begäran av Lotteriinspektionen återfinns i 51 § lotterilagen.

Övergångsregler

Dagens tillståndshavare har allmänt sett stor kunskap i fråga om regleringen på spelmarknaden, spelproblem och dess konsekvenser för spelare och anhöriga m.m. Flertalet personalgrupper har redan genomgått relevanta utbildningar. Lotteriinspektionen anser därför att det är rimligt att den som redan gått liknande utbildning som den som avses i 18 § inte behöver gå utbildningen förrän tre år från ikraftträdandet av dessa regler.

Lotteriinspektionens förslag medför bland annat att nuvarande tillståndshavares webbplatser kan behöva justeras. Avseende dessa tekniska ändringar är det svårt uppskatta hur lång tid det tar för att få befintliga webbplatser och spelsystem i överensstämmelse med de nya kraven. Eventuellt bör således övergångsregler införas för 4, 7—13 och 21—22 §§. Det antas att inkomna remissvar kommer att ge ledning i detta avseende.

Konsekvenser

Tillståndsprovning m.m.

Förslaget innebär att nuvarande reglering på området kompletteras och byter rättslig form. Förutsebarheten, liksom skyddet för spelaren, ökar. Föreskrifterna speglar väl de områden anordnaren har att beakta ur en social skyddsaspekt. Föreskrifterna är minimiregler och det står givetvis anordnaren fritt att erbjuda ett mer långtgående social skydd för spelaren. Nu aktuella föreskrifter ska även ses tillsammans med förslaget om spelkonsekvensanalys som innebär att anordnaren redan vid ansökan om tillstånd att anordna lotteri som förmedlas med hjälp av elektromagnetiska vågor ska visa hur denne ser på den spelverksamhet denne söker tillstånd för. Genom förslaget uppnås syftet att ge de sociala aspekterna i samband med spel och spelande en framträdande roll. Det är alltid anordnaren som ansvarar för att kraven är uppfyllda och att Lotteriinspektionen kan utföra nödvändig tillsyn.

Av 51 och 52 §§ lotterilagen framgår att Lotteriinspektionen har befogenhet att meddela varning, återkallelse av tillstånd samt föreläggande och förbud, eventuellt vid vite, för att de föreskrifter som har meddelats med stöd av lotterilagen ska följas.

För AB Svenska Spel och AB Trav och Galopp får förslaget effekt eftersom bolagen enligt sina tillstånd ska följa de föreskrifter och villkor Lotteriinspektionen meddelar (se regeringens beslut den 15 december 2011 Fi2011/3101 respektive regeringens beslut den 20 december 2012 Fi2012/3888). Lotteriinspektionen avser att meddela särskilda villkor om detta.

Bieffekter

Anordnande av lotterier som förmedlas med hjälp av elektromagnetiska vågor förutsätter teknisk utrustning och särskild kompetens. De föreslagna föreskrifterna utgör krav på tillståndshavare till skydd för sociala intressen rörande dessa lotterier. Dessa krav kan innebära viss kostnad och att sökanden/tillståndshavaren måste besitta en viss kompetens. I sammanhanget är det viktigt att påpeka att utgångspunkterna för den svenska regleringen på spelmarknaden, bl.a. vikten av sociala skyddshänsyn, gör sig gällande i samtliga lotterier, oavsett om lotteriet är litet eller om anordnaren är en mindre förening. Lotteriinspektionen har dock funnit det proportionerligt att från föreskrifternas tillämpningsområde undanta lotterier med mycket låga vinstnivåer. I dessa

fall kan de ovan nämnda kraven tillgodoses i annan ordning, till exempel genom allmänna råd eller villkor i enskilda fall.

Berörda

De sammanslutningar som uppfyller kraven i 15 § lotterilagen och som avser att anordna lotteri som förmedlas med hjälp av elektromagnetiska vågor berörs direkt av förslaget. AB Svenska Spel och AB Trav och Galopp kommer också att beröras av förslaget.

Av förslaget berörs även indirekt företag som administrerar lotterier för sökande/tillståndshavaren (s.k. serviceföretag).

De berörda grupperna kommer att tillställas de föreslagna föreskrifterna och denna konsekvensutredning för eventuellt yttrande.

Kostnader med anledning av förslaget

Som ovan nämnts förutsätter anordnande av lotterier som förmedlas med hjälp av elektromagnetiska vågor teknisk utrustning och särskild kompetens, för vilka kostnaderna kan uppgå till betydande belopp. Huvuddelen av den föreslagna regleringen gäller redan idag fast i en annan rättslig form. Kraven är då uppställda som villkor.

Nya krav

De föreslagna föreskrifterna uppställer delvis nya krav. Dessa krav gäller viss utformning av tillståndshavarens webbplats, krav på kundtjänst under försäljningstid, krav på utbildning av tillståndshavarens personal eller av denne anlitad personal. Kraven är dock i huvudsak av engångskaraktär och kostnaden för förändringarna kommer i praktiken att fördelas över en längre tidsperiod än det årliga lotteritillståndet.

Viss utformning av tillståndshavarens webbplats

Vissa av de föreslagna reglerna medför merkostnader för anpassning/utveckling av spelsystemets programvara eller annan teknisk utrustning. Att uppskatta kostnaden för dessa förändringar är mycket svårt.

Kundtjänst

Kravet på kundtjänst torde medföra ökade kostnader för anordnarna. Att uppskatta kostnaden är svårt. Reglering ställer inget särskilt krav på bemanning eller andra direkt kostnadskrävande åtgärder. De individuella kraven kan däremot komma såsom villkor som meddelas i varje enskilt fall beroende på det behov av kundstöd som rimligen bör föreligga beroende på lotteriets art och utformning.

Utbildning

Kravet på utbildning medför merkostnader för utbildning av egen och anlitad personal. Dessa merkostnader kan antas uppgå till ca 7 500 - 15 000 kronor per person vart tredje år.

Bedömning

Som nämnts gäller huvuddelen av den föreslagna regleringen redan idag fast i en annan rättslig form. Kraven är meddelade som villkor. I dessa delar kan Lotteriinspektionen inte se att den nu föreslagna regleringen medför några ökade kostnader för aktörerna på marknaden.

Vad gäller nyheterna i den föreslagna regleringen motiveras dessa av ett ökat skydd för spelaren avseende de sociala risker som kan föreligga vid spel om pengar. Det stora flertalet av dagens online-lotterier har bedrivit sin lotteriverksamhet i ett antal år. De kostnader förslaget medför i nu aktuell del är närmast av engångskaraktär och kommer i praktiken att fördelas över en längre tid. Kostnaderna får – i förhållande till marknads omsättning på 44 miljarder kronor för 2012 – anses vara godtagbara. Vad gäller anordnarens kostnad för utbildning måste även denna ses över en tidsperiod om tre år. I ett sådant perspektiv anser Lotteriinspektionen att nyttan med utbildningen, ur ett socialt skyddsperspektiv, överstiger de ökade kostnaderna för anordnarna. Lotteriinspektionen kommer att följa upp den utvärdering av utbildningen som anordnaren ska göra.

Sammanfattningsvis kan Lotteriinspektionen inte finna att de kostnader förslaget medför för de berörda är sådana att förslaget inte bör läggas fram.

2013-07-12

Diarienummer: 12LI7446

Kontaktpersoner:

Frågor besvaras av:

Chefsjuristen Johan Röhr, 0152-650 158

Utvecklingsledaren Ulrika Skymberg, 0152-650 155

Lotteriinspektionen

Box 199

645 23 Strängnäs

